

MĀCEKĻU APMĀCĪŠANA

2. DAĻA

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Mk. 10. nod., 1. Moz. 1:27, 1. Moz. 2:24, Gal. 4:1, 2, Rm. 6:1–11, Jes. 11:1–16.

ATMIŅAS PANTS:

“Jo arī Cilvēka Dēls nav nācis, lai Viņam kalpotu, bet lai pats kalpotu un Savu dzīvību atdotu par atpiršanas maksu par daudziem” (Mk. 10:45).

Šī nedēļa aptver Mk. 10. nodaļu, pabeidzot īpašo sadaļu, kurā Jēzus māca Savus mācekļus pirms krusta notikumiem. Apmēram puse nodaļas attiecas uz pašiem mācekļiem, bet pārējā daļa ir par jautājumiem, kas ir svarīgi mācekļībai, bet tiek stāstīti citu ar Jēzu mijiedarbībā esošo personu skatījumā. Nāk farizeji un strīdas ar Viņu par šķiršanās tēmu. Vecāki nes savus bērnus, lai Jēzus tos svētītu. Bagātais jauneklis jautā par mūžīgo dzīvi, un aklais lūdz redzi.

Šajā Marka evaņģēlija nodaļā ir ietvertas svarīgas mācības par to, ko nozīmē sekot Jēzum, jo īpaši attiecībā uz dzīvi šeit un tagad – laulību, bērniem, attiecībām ar naudu, kā arī attiecībā uz sekošanas Dievam cenu un atalgojumu. Noslēgumā ir otra aklā dziedināšana (Mk. 10:46–52, salīdziniet ar Mk. 8:22–26), kas nodrošina nodaļas noslēgumu (Mk. 8:22–10:52) un ir skaista ilustrācija gan tam, cik maksā sekošana Jēzum, gan uz kuriem tā ved.

Kopā šīs nodarbības sagatavo Jēzus sekotājus – gan mācekļus pirms 2000 gadiem, gan mācekļus divdesmit pirmajā gadsimtā – tiem izaicinājumiem, ko ietver mācekļība.

Lūdzu, iepazīstieties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 24. augustā.

Dieva plāns laulībai

Izlasi Mk. 10:1–12, kā arī 1. Moz. 1:27 un 1. Moz. 2:24. Kādas lamatas slēpās zem farizeju jautājuma par šķiršanos, un kā Jēzus izglītoja ar Savu atbildi? _____

Šajā fragmentā farizeji jautā Jēzum, vai vīrietim ir atļauts šķirties no sievas. Farizeju vidū šķiršanās tika uzskatīta par likumīgu. Jautājums bija – uz kāda pamata. Šammai skola neapšaubāmi bija stingrāka – tikai attiecībā uz bezbērnu, materiālās nevērības, emocionālās nevērības vai laulības neuzticības gadījumiem. Hillela skola bija daudz pielaidīgāka, pieļaujot šķiršanos gandrīz jebkura iemesla dēļ, lai gan viņu šķiršanās process bija sarežģītāks, kas palīdzēja lietu sabremzēt.

Tāpēc var šķist dīvaini, ka viņi uzdod Jēzum virspusēju jautājumu, vai šķiršanās vispār ir pieņemama. Zem šī jautājuma bija paslēpts plāns, lai Jēzu ievestu nepatīkšanās ar Hērodu Antipu, Jordānas austrumu reģiona valdnieku, kur nu atradās Jēzus. Antipa bija šķīries no sievas un apprecējis sava brāļa sievu Hērodiju. Hērods bija nocirtis galvu Jānim Kristītājam, jo viņš bija izteicis nosodījumu šim nelikumīgajām attiecībām (sk. Mt. 14:1–12).

Jēzus atbild ar pretjautājumu, jautājot farizejiem, ko Mozus pavēlējis šajā jautājumā. Rakstu vieta, uz kuru farizeji atsauca, ir 5. Moz. 24:1–4, kurā aprakstīts īpašs gadījums, kad pēc šķiršanās notiek atkārtota laulība. Israēlieši praktizēja šķiršanos jau Mozus laikos. 5. Moz. 24. nodaļā aprakstītie likumi bija paredzēti, lai nodrošinātu sievietes aizsardzību. Bet Jēzus laikā Hillela skola to sagrozīja, lai atvieglotu šķiršanos gandrīz jebkura iemesla dēļ. Tādējādi sievietes aizsardzībai domātais likums tika izmantots, lai viņu būtu viegli pamest.

Tā vietā, lai debatētu par likumu 5. Moz. 24. nodaļā, Jēzus atsauca uz Dieva sākotnējo laulības ideālu 1. Moz. 1. un 2. nodaļā. Viņš atzīmē, ka iesākumā Dievs radīja vīrieti un sievieti (1. Moz. 1:27), divus individuus. Pēc tam viņš apvieno šo patiesību ar 1. Moz. 2:24, ka vīrietis atstāj savus vecākus, pievienojas savai sievai un abi kļūst par vienu miesu. Šī vienotības koncepcija kļūst par pamatu tam, ka Jēzus apstiprina laulības saites. Ko Dievs ir savienojis, to cilvēkiem nebūs šķirt.

Ko jūsu draudze var darīt, lai stiprinātu laulības? Kā palīdzēt tiem, kuru laulības jau ir izjukušas? _____

Jēzus un bērni

Izlasi Mk. 10:13–16. Ko Jēzus darīja to labā, kas pie Viņa veda savus bērnus? _____

Lai gan antīkajā pasaulē bērni bija ļoti vēlami (īpaši zēni, jo tolaik dominēja vīrieši), bērna dzimšana un bērnība nebija viegls laiks. Bez mūsdienīgas medicīniskās aprūpes nāves risks mātēm dzemdībās un jaundzimušajiem, kā arī zīdaiņiem un bērniem bija augsts. Daudzās kultūrās izmantoja tradicionālas zāles un amuletus, lai aizsargātu pret ļaunajiem spēkiem.

Lai gan bērni bija vēlami, viņiem bija zems sociālais statuss, piemēram, vergi (Gal. 4:1, 2). Grieķu-romiešu pasaulē tie, kas bija kropli vai nevēlami, tika pakļauti vai pat iemesti upē. Zēni tika vērtēti augstāk nekā meitenes; dažkārt meitenītes tika atstātas nomirt. Reizēm šie pamestie mazuļi tika “izglābti”, lai tos izaudzinātu un pārdotu kā vergus.

Šķiet, ka mācekļi nesaprata Jēzus mācību Mk. 9. nodaļā par Dieva valstības saņemšanu kā bērnam (Mk. 9:33–37). Tagad viņi pārmet tiem, kas bija atveduši bērnus pie Jēzus, lai saņemtu svētības, iespējams, domājot, ka Viņam nebūs laika tik parastam uzdevumam.

Viņi kļūdījās, un Jēzus bija sašutis. Marka evaņģēlijā Jēzus uz cilvēkiem pārsteidzoši reaģēja, un mēs varam kaut ko mācīties no tā, ka viena no Viņa spēcīgajām reakcijām bija pret cilvēkiem, kas nelaida bērnus pie Viņa.

Viņš stingri uzstāj, ka mācekļi nedrīkst stāties ceļā bērniem. Kāpēc? Jo viņiem pieder Dieva valstība, un tā ir jāuztver ar bērna attieksmi un skatījumu – ļoti iespējams, šī ir norāde uz vienkāršu uzticēšanos Dievam.

“Jūsu nekristīgais raksturs nedrīkst attēlot Jēzu nepareizi. Pašu vēsuma un skarbuma dēļ neatturiet mazos no Viņa. Nekad neradiet iemeslu viņiem just, ka Debesis būtu nepatīkamas, ja tur būtu jūs. Nerunājiet par reliģiju bērniem nesaprotami, neizturieties tā, it kā viņiem savā bērnībā nevajadzētu pieņemt Kristu. Neradiet aplamu priekšstatu, ka Kristus reliģija ir drūma, ka, nākot pie Pestītāja, būtu jāatstāj viss, kas dzīvi dara priecīgu.” (Elena Vaita “Kristus dziedinošā kalpošana” 43., 44. lpp.)

Kā jūs varat labāk atklāt Jēzu visiem bērniem, kas ir ap jums? _____

Labākais ieguldījums

Izlasi Mk. 10:17–31. Kādas būtiskas mācības par ticību un mācekļības cenu ikvienam, bagātam vai nabagam, tiek šeit atklātas? _____

Šī vīrieša pieeja liecina par viņa sirsnību un cieņu pret Jēzu. Viņš pieskrien, nometas ceļos Jēzus priekšā un uzdod jautājumu, kas ir svarīgs katrai dvēselei: kādas ir prasības, lai mantotu mūžīgo dzīvību? Jēzus atbild, atsaucoties uz Dekaloga otro plāksni. Atkal vīrietis parāda savu ideālismu, sakot, ka to visu ir pildījis kopš jaunības.

No četriem evaņģēlijiem tikai Marka evaņģēlijs atzīmē, ka Jēzus mīlēja vīrieti. Vīrieša ideālismā ir kaut kas pievilcīgs. Bet Jēzus pārbauda viņa patiesumu, lūdzot pārdot visu un sekot Viņam. Vīrietis aiziet sadrūmis, jo viņš bija bagāts. Patiesībā viņš neievēroja baušļus. Viņš pārkāpa pirmo, nostādot kaut ko augstāk par Dievu savā dzīvē. Viņa elks bija viņa bagātība.

Pēc tam Jēzus paskaidro, cik vilinoša ir bagātība un ka lielam dzīvniekam, piemēram, karnielim, būtu vieglāk iziet cauri sikajam adatas caurumam, nekā bagātam cilvēkam iekļūt Debesīs.

Mācekļi ir izbrīnīti par Jēzus vārdiem un izmisuši, kurš tad var tikt izglābts. Jēzus izsaka pārsteidzošos vārdus Mk. 10:27: “Cilvēkiem tas neiespējams, bet ne Dievam, jo Dievam visas lietas iespējamas.”

Mk. 10:27 šķiet skaista vieta, kur beigt stāstu: tu pats nevari nokļūt debesīs; lai tiktu izglābts, tev nepieciešama Dieva žēlastība.

Bet tad Pēteris izplāpā, ka viņš un viņa draugi ir atstājuši visu, lai sekotu Jēzum. Jēzus atbild, ka nekam, ko viņi ir atstājuši, lai sekotu Viņam, nav tāda vērtība kā tam, ko viņi saņems tagad un „nākamajā laikmetā” (ESV).

Lūk, galvenā doma: cilvēka vainu atrisina Kristus nāve, un spēku paklausīt Viņa pavēlēm dod Kristus žēlastība un Viņa augšāmcelšanās.

Izlasī Rm. 6:1–11. Kā šie panti atklāj Dieva žēlastības realitāti mūsu dzīvē, gan attaisnojot mūs, gan padarot mūs par jauniem cilvēkiem Viņā? _____

Vai tu vari dzert manu kausu?

Izlasi Mk. 10:32–45. Kā šie panti atklāj mācekļu pastāvīgo neizpratni ne tikai par Jēzus misiju, bet arī par to, ko nozīmē sekot Viņam? _____

Jēzus Savos ceļojumos virzās arvien tuvāk Jeruzalemei un pa ceļam atklāj Saviem mācekļiem, kas tur norisināsies. Tas nav scenārijs, kuram viņi spētu noticēt vai ko vēlētos dzirdēt. Jēzus detalizētais Viņa nāves un augšāmcelšanās apraksts ir pārsteidzošs. Bet, ja tas nav tas, ko vēlies dzirdēt, to ir pārāk viegli noraidīt.

Acīmredzot tā darīja arī Jēkabs un Jānis, kad viņi nāca pie Jēzus ar personīgu lūgumu. Jēzus pamatoti prasīja sīkāku informāciju, un viņi atbildēja, ka vēlas sēdēt Viņa godībā pa labo un kreiso roku. Viņu pieprasījumu ir viegli kritizēt kā egocentrismu. Taču šie divi vīrieši bija ziedojušies kalpošanai Jēzum, un viņu vēlmes, iespējams, nebija tikai savtīgas.

Jēzus centās padziļināt viņu izpratni par to, ko viņi prasa. Viņš jautāja, vai viņi var dzert Viņa kausu vai arī tikt kristīti ar Viņa kristību. Viņa kauss būs ciešanu kauss Ķetzemanē un pie krusta (sal. ar Mk. 14:36), un Viņa kristības būs Viņa nāve un apbedīšana (Mk. 15:33–47), kur notikumi ir paralēli Viņa kristībām, par kurām ziņots Mk. 1. nodaļā.

Taču Jēkabs un Jānis to nesaprata. Viņi veikli atbildēja, ka to spēj. Pēc tam Jēzus izteica pravietojumu, ka viņi patiešām dzers Viņa biķeri un tiks kristīti ar Viņa kristību. Jēkabs bija pirmais no apustuļiem, kas mira mocekļa nāvē (Ap. d. 12:2). Jānis bija visilgāk nodzīvojušais no apustuļiem un tika izsūtīts uz Patmu (Atkl. 1:9). Taču Jēzus norāda, ka goda vietas piešķir Dievs.

Kā citi mācekļi reaģēja uz Jēzus atbildi? Ne pārāk labi. Tas pats grieķu vārds “aganakteō” (“dusmoties”, “ļauties sašutumam”) tiek lietots Mk. 10:41, kā arī Mk. 10:14 attiecībā uz Jēzus dusmām par bērnu nelaišanu pie Viņa.

Pēc tam Jēzus sasauca mācekļus kopā, lai sniegtu vienu no dziļākajām mācībām. Viņš norādīja, ka pagānu valdnieki izmanto varu personīgā labā. Taču Dieva valstībā spēks vienmēr ir jāizmanto, lai paaugstinātu un svētītu citus. Jēzus kā Dieva valstības ķēniņš rāda mums ceļu. Kā? Atdodot Savu dzīvību kā izpirkuma maksu – ne gluži to, ko Viņa sekotāji gribēja dzirdēt.

Ko kristietim nozīmē būt “kalpam” citiem? Tas ir, kā jūs izpaužat šo principu ikdienas saskarsmē ar cilvēkiem? _____

“Ko tu gribi, lai Es tev daru?”

Izlasi Marka 10:46–52. Kā Bartimejs reaģēja uz Jēzus paiešanu garām? _____

Līdz šim Marka evaņģēlijā, ar dažiem izņēmumiem, Jēzus ir licis cilvēkiem klusēt par Viņa brīnumiem un to, kas Viņš ir. Šajā stāstā, kad Viņš atstāja Jēriku, aklis vīrs, kurš ceļā malā ubagoja, dzirdot, ka nāk Jēzus no Nācaretes, sāka kliegt: “Jēzu, Tu, Dāvida Dēls, apžēlojies par mani!” (Mk. 10:47) Atbilstoši grāmatas atklāsmes/noslēpuma motivam, pūlis uzņemas klusinātāju lomu, neveiksmīgi cenšoties apklusināt trokšņaino ubagu.

Taču Bartimejs nav apklusināms un klieudz vēl skaļāk: “Dāvida dēls, apžēlojies par mani!” (Mk. 10:48) Viņa vārdi ir gan ticības apliecinājums Jēzum kā Mesijam, gan pārliecība, ka Viņš spēj dziedināt. Titulam “Dāvida dēls” Jēzus laikos bija piesaistītas divas izpratnes – ķēniņa atjaunošana Israēla tronī (sal. ar Jes. 11; Jer. 23:5, 6; Jer. 33:15; Ec. 34:23, 24; Ec. 37:24; Mih. 5:2–4; Cah. 3:8; Cah. 6:12) un norāde uz personu ar dziednieka vai ļauno garu izdzinēja spējām.

Jēzus apstājās un lika viņiem pasaukt aklo. Zīmīgi, ka aklais, ejot pie Jēzus, nometa savu apmetni. Aklie cilvēki Jēzus laikā bija sabiedrības zemākais slānis, tāpat kā atraitnes un bāreņi. Tās bija personas, kas dzīvoja zem iztikas minimuma un kurām draudēja reālas briesmas. Apmetnis bija vīrieša drošība. To atstājot, viņš ticēja, ka Jēzus viņu dziedinās.

Jēzus nepieviļ. Patiešām, ikviens, kas evaņģēlijos nāk pie Viņa pēc palīdzības, vienmēr to saņem. Jēzus uzdod to pašu jautājumu, ko Viņš uzdeva Jēkabam un Jānim Mk. 10:36: “Ko tu gribi, lai Es tev daru?” (Mk. 10:51) Aklais bez vilcināšanās lūdza pēc redzes atgūšanas, ko Jēzus nekavējoties atjaunoja. Aklais sekoja Viņam tālākajā ceļā.

Šis stāsts Marka evaņģēlijā ir noslēdzošais sadaļā par mācekliību, un tas kalpo kā atbalsts otram stāstam par akla vīra dziedināšanu Mk. 8:22–26. Abi stāsti ilustrē, ka mācekliība nozīmē ieraudzīt pasauli ar jaunām acīm, dažkārt sākumā ne skaidri, bet vienmēr sekojot Jēzum Viņa vadītājā veidā.

Vai tu esi kādreiz saucis: “Jēzu, Tu, Dāvida Dēls, apžēlojies par mani!”? Kas notika, un ko tu mācījies no šīs pieredzes? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Laikmetu ilgas” nodaļas “Viņš svētīja bērnus” un “Vienas lietas tev trūkst” (511.–523. lpp.).

“Jēzus vienmēr ļoti mīlēja bērnus. Pestītājs pieņēma viņu sirsnīgo draudzību un atklāto, nemāksloto mīlestību. Pateicības pilnā slava no viņu šķīstajām lūpām Kristus ausīs skanēja kā mūzika un atspirdzināja garu, kad Viņš bija noguris saskarē ar viltīgajiem un liekulīgajiem cilvēkiem. Visur, kur vien Pestītājs uzturējās, Viņa labestība un maigā, laipnā izturēšanās iemantoja bērnu mīlestību un uzticību.” (Elena Vaita “Laikmetu ilgas” 511. lpp.)

“Tiem, kas līdzīgi jaunajam cilvēkam ieņem atbildīgus posteņus un ir bagāti, var likties, ka ir pārāk liels upuris atsacīties no visa, lai sekotu Kristum. Bet tas ir galvenais noteikums ikvienam, kas grib kļūt par Viņa mācekli. Nekas mazāks par paklausību nevar tikt pieņemts. Kristus mācības būtība ir sevis aizliegšana. Bieži vien tas izteikts šķietami autoritatīvā tonī tāpēc, ka nav cita veida cilvēku pestīšanai, kā attiekties no lietām, kas, sevī lolotas, demoralizē visu cilvēka būtni.” (Elena Vaita “Laikmetu ilgas” 523. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRDOMĀM:

1. Kā jūs varat palīdzēt bērniem un jauniešiem saglabāt saikni ar Kristu un draudzi? Kāpēc mums ir tik svarīgi to darīt?

2. Mēs dažreiz dzirdam cilvēkus sakām, ka viņiem nerūp nauda. Tā nav taisnība. Ikvienam rūp nauda, un tajā nav nekā slihta. Kāda tad ir problēma ar naudu, un kāpēc uzticīgajiem kristiešiem, gan bagātiem, gan nabagiem, jābūt uzmanīgiem attiecībā uz naudu?

3. Ja Jēzus tev jautātu: “Ko tu vēlies, lai Es tev daru?”, ko tu atbildētu?

4. Vairāk pakavējieties pie Jēzus vārdiem Mk. 10:43–45. Ko nozīmē šādi dzīvot? Kā mēs iemācāmies kalpot, nevis būt tie, kam kalpo? Ko tas nozīmē attiecībā uz to, kā mēs dzīvojam un mijiedarbojamies ar citiem?